

BOEKBESPREKINGEN

D. P. ERDBRINK: A Review of fossil and recent bears of the old world. Acad. Proefschrift, Deventer, 1953.

Het is ons een genoeg, de prachtige dissertatie van ons medelid, nu **Dr** D. P. Erdbrink te mogen aankondigen.

Begonnen als een speciale studie over de tanden en kiezen van fossiele beren verzameld in Chinese „drugstores”, is het uitgegroeid tot een standaardwerk.

Terwijl de meeste proefschriften een beschrijving van een nieuwe soort of althans van een ondersoort als hoogtepunt beschouwen, heeft de heer Erdbrink zich juist tot taak gesteld meer klaarheid te brengen in de wanhopige nomenclatuurverwarring, die in de loop der tijd in deze groep is ontstaan.

Moge dit oppervlakkig gezien een veel ondankbaarder werk zijn, naar onze mening is de wetenschap hier waarschijnlijk nog meer mee gediend.

Uitgebreide lijsten van synoniemen en gebruikte literatuur geven ons een idee van de gigantische arbeid, die hier verzet werd.

Dit diepgaand onderzoek moest wel tot verrassende resultaten leiden. Als voorbeeld noemen wij de befaamde grizzly-beer uit Noord-Amerika (*Ursus horribilis*).

Schr. weerlegt alle bewijzen die voor het bestaan van deze soort naar voren gebracht zijn en stelt dat men hoogstens kan spreken van een „grizzly-mutatie” van de bruine beer (*U. arctos*), welke echter op verschillende plaatsen, ook buiten Amerika, optreedt.

De grote variabiliteit binnen de soort *Ursus arctos*, maakt het volgens schr. bovendien onmogelijk de geslachten aan de kiezen te onderscheiden, ditzelfde geldt eveneens voor de nauw verwante hollenbeer (*U. spelaeus*).

Als interessant feit uit het phylogenetisch gedeelte vermelden we, dat zowel de bruine als de hollenbeer van *Ursus etruscus* afstammen, die reeds *arctos*-achtige (Tegelen) en *spelaeus*-achtige (Val d'Arno) vormen vertoont.

Wij wensen Dr. Erdbrink van harte geluk met deze prachtige uitgave.

G. M. R.

Westfalen, Erd- und Vorgeschichte, door H. POELMANN. Uitgave: Verlag Regensburg, Münster. 246 pagina's, 144 afbeeldingen (tekeningen en kaartjes). Prijs DM 9.80.

Een boekje, dat de aandacht van veel Nederlandse liefhebbers waard is, gezien het feit dat hierin de geologie wordt behandeld van een gebied, dat van Gendringen tot Losser met tal van kronkelingen aan ons land grenst. Zowel het ijszererts in het Siegerland als de Bentheimer zandsteen en de anticlinal van Winterswijk — we doen maar een greep uit het vele materiaal, dat verwerkt is — worden volgens de nieuwste inzichten besproken. Het is bevattelijk geschreven, de auteur begeeft zich nergens op glibberige zijpaden en blijft zakelijk. Het boekje wil zijn een populaire voortzetting van het grote boek „Geologie Westfalens” van de in 1934 overleden geoloog Th. Wegner. Niemand kon dat beter schrijven dan Poelmann, die een leerling van Wegner is, en voor de oorlog reeds zijn „Geologische Streifzüge durch Westfalen” publiceerde — een schoolboekje over geologie in twee deeltjes, wel een unicum. Hij heeft meteen een zwak voor archaeologie, getuige de grote plaats die hij voor de oudste menselijke culturen heeft ingeruimd. Ook in dit verband, voor een vergelijking van ons zandgrondmateriaal met de holenvondsten in het Sauerland, is Poelmanns boek zeer belangwekkend. Aan de tektoniek van het gebied, vanwaar vele onzer oostelijke zwerfstenen stammen, is veel aandacht geschonken. Een literatuurlijst ontbreekt helaas en de afbeeldingen der fossielen zijn niet daverend, maar voor de rest is „Westfalen” een mooie aanwinst voor de geologische literatuur, te meer daar Wegners werk reeds lang is uitverkocht.

H. K.

Om nog even bij onze Oosterburen te blijven: de „*Sammlung Göschen*” verschijnt weer. Verschillende deeltjes van deze uitstekende en goedkope serie hebben in druk of geheel nieuw het licht gezien bij de uitgeverij Walter de Gruyter en Co., Hamburg. Bij de natuurwetenschappen verschenen o.a. Kristallografie, Petrografie en Mineralogie. Prijs per stuk DM 2.40. Meer deeltjes zullen volgen.